

VIÐMERKINGAR

Ruddið heldur fyrri eignari hurð

Varalögmaður kærir í blaðgrein sína neyð um, hvussu Tjóðveldisflokkurin og onnur hava verið fyrri einari "hetz" frá fjølmiðlunum. Eins og tað er komið inflation í orðini um at fara í arbeiðsklæðini, tykist nú eisini at vera komið inflation í orðið "hetz". Eitt orð sum formaðurin í Tjóðveldisflokkinum hevur brúkt javnan um fjølmiðlar, ið hava dittað sær at seta spurnartekin og kritiskar spurningar við tað, ið fyrferst handa leiktjöld serliga.

Tá eitt landstýrisfólk loypir setanarpolitikkinn um og disponerar politiskt í almennari starvssetan, er tað skyldan hjá fjølmiðlunum at gera vart við hetta. Alt fór ikki rætt fram í landsantikvarmálinum, tá um starvsfólka-politikkinn umræður, og er tað belastandi fyrri trúvirðið hjá varaløgmanni og ikki at forgloyma lógmálaráðharra, at hann tviheldur um hetta. Meira groft er, at hann leggur eftir fjølmiðlunum fyri bert at gera sitt arbeiði. Er tað soleiðis, at man ikki tolar, tá ein sjálvur ikki setir dagskránni á fjølmiðlunum? Ikki gongur veruleikin altíð eftir einum manuskripti. Tað kann ikki koma óvart á varaløgmann, at fjølmiðlar ónaka sær at kanna eftir, um alt nú er "eftir bókinu" við "klokuklárum mannagondum" o.s.fr.

Í málinum um "manuskriptið" er annars at siga, at vit hava framvegis ikki sæð manuskriptið um, hvat Tjóðveldisflokkurin skuldi siga, um nú samgongan slitnaði mánakveldið. Vit biða framvegis spent eftir hesum. Finst eitt slíkt ikki, ja so er prógvað, at tað ongantið kom uppá tal at slita nakra samgongu seinasta mánadag. Sokallaðu krovini eru í høvuðsheitinum bert ein uppremsan av tingum, ið longu standa í samgonguskjalinum.

Varalögmaður hevur rætt í , at tað kann verða ringt at fáa ung fólk at fara uppí politikk í Føroyum. Tað er tó ikki rætt at draga málið um A. Bjarkhamar fram í hesum sambandi, tí almennar starvssetanir skulu fara fram á rættan hátt, óansæð um talan er um ungan ella gamlan. Trupulleikin við at fara uppí politikk í Føroyum er, at tað finnst tiverri rættiliga nógv fólk, ið ikki duga at skilja politisk sjónarmið frá fakligum avriki. Ein góður maskinnaður er og verður ein góður maskinnaður, óansæð, hvat hann meinar politiskt, og óansæð, um hann einaferð hevur sitið á tingi.

Vit hava dømi um fólk, ið hava sitið á tingi fyri 10 árum síðani, men sum framvegis verða dømd eftir politiskum liti av teimum meira primitivu elementunum í kjakinum. Hesi fólk, ið bert royna at passa sitt arbeiði, sum ein og hvør annar, fáa automatiskt eitt partapolitiskt spjaldur um hálsin, ið dømir persónin, uttan mun til hvussu gott avrik víðkomandi ger fakliga. Her eigur Tjóðveldisflokkurin at rudda fyrri egnari hurð. Flokkurin er vertur á heimasíðu, har navngivnir persónar, harav onkur fyrr hevur sitið á tingi, verða spiltir út av primitivum elementum. Eisini kann tí. Fyrrv. lögtingslimur ongantið verða vissur í rættvisari viðferð á almenna arbeiðsmarknaðinum seinni í lívinum, um landstýrisfólk ignorerar almenna setanarpolitikkinn. Aftur her má Tjóðveldisflokkurin rudda fyrri egnum hurðum.

Tað nógv meira álvarsama í hesum máli er, at landsantikvarmálið kann styggja dugnalig fólk burtur frá tí almenna. Hvussu kunnu hesi fólk verða viss í, at tey verða rættvist viðgjørð í starvssetanum, um einsamøll landstýrisfólk disponera politiskt uttan mun til setanarpolitikk og ráðgeving annars?

Sosialurín	
	
Sosialurín	
Stovnaður: 1927	
Ábyrgdarblaðstjóri: Jan Müller	
jan@sosialurin.fo	
Blaðstjóri: Eiríkur Lindenskov	
eirikur@sosialurin.fo	
Figgjarleiðari: Jákup Mørk	
jakup@sosialurin.fo	
Marknaðardeild: lysing@sosialurin.fo	
Jonhard Hammer jonhard@sosialurin.fo	
Finnbjörg Nattestad	
finnbjorg@sosialurin.fo	
Durita Simonsen durita@sosialurin.fo	
Blaðfólk:	
Áki Bertholdsen aki@sosialurin.fo	
Eyðun Klakstein eydun@sosialurin.fo	
Edvard Jensen edvard@sosialurin.fo	
Heri á Røggi heri@sosialurin.fo	
Ingrid Bjarnastein ingrid@sosialurin.fo	
Vilmund Jacobsen vilmund@sosialurin.fo	
Solby Eliassen solby@sosialurin.fo	
Dagfinn Olsen dagfinn@sosialurin.fo	
Ingi Rasmussen ingi@sosialurin.fo	
Magnus Gunnarsson maggi@sosialurin.fo	
Ítróttur:	
Jákup Mørk jakup@sosialurin.fo	
Myndamenn:	
Álvur Haraldsen alvur@sosialurin.fo	
Jens Kristian Vang jensk@sosialurin.fo	

So amputeraði samgongan útbyggingina av Vágs havn við fullum stuðli frá Hergeiri og Jenisi

Johan Dahl
løgtingsmaður

Tá málið um Vágs Havn var fyrri í tinginum 18.03.03 til 3. viðger, hevði meirilutin í vinnunevndini uppskot um at 50 % av kostnaðinum, ella 9 mio skuldu verða avsettar tilsamans sum partur landsins í ger av djúp-og vinnuhavnini í Vági.

Bæði Jenis av Rana og Hergeir Nielsen sum eru partar av sitandi samgongu atkvøddu móti uppskotinum hjá meirilutanum í vinnunevndini at økja upp-

hæddina til 9 mio kr.og sum heitti á løgtingið um at samtykkja uppskotið við broytingunum, soleiðis at 5 mio blivur goldnar í ár og 4 mio næsta ár .

Vágs havn bleiv ofra á fullveldis altaranum, tí báð-ir tóku undir við uppruna-uppskotinum sum játtaði einans 5 mio til Vágs Býráð, til ger av Djúphavn.

Orsøkin til broytingar-uppskotið hjá meirilutanum í vinnunevndini var, - at í viðmerkingunum til lógar-uppskotið um avtøku av lógini um gera av samferðslu havn i Vági bleiv sagt at landið spardi tilsamans 13,5 (sum eru tær 18,5 minus 5 mio sum eru endurgjald til Vágs komm-unu.)

Hetta vil við ørdim orð-um siga, at landið ikki ætlar Vágs havn loyvir/ heimilar at ein króna burtursæ frá teimum 5 mió verður játtað og at siga at tað alla tíðina hevur verið ætlanin at seta 4 mio afturat av á næstu figgiárlóg eru í skrivandi stund einans luftkastellir, sum so nógv annað í hesi samgonguni.

hann í stundini allari viðgerð av byggimálum og raðfesti leitingina í skjalagoymslunum ovast til tess at fáa eitt fullfíggiað yvirlit yvir hvørjar býráðssamtyktir, byggisamtyktir, serligar byggisamtyktir, útstykkingarættlanir og reglur annars eru galdandi fyri byggingar í kommununi. Tá alt hetta er komið upp á pláss og sett í eitt system, sum ikki svitast, kann starvsfólkið aftur fara undir at viðgera og avgreiða byggimálini - á tryggum grundarlag. Soleiðis sum støðan er, kann ongin kenna seg tryggan, og sum býráðs-limur kann eg yvirhovur ikki góðtaka, at tað form-liga grundarlagið undir	málum, sum vit skula taka støðu til, ikki er 100 prosent í lagi. Satt at siga eru vit í dag at meta við púra óhjálpnar finnur í einum talvi, sum verður telvað uttan trygg vitan um reglur og manna-gongdir. Hetta kann gerast komm-ununi og harvið skattaborg-arunum ein dýrur umgang-ur í broytingum, mistari tíð og møguligum endurgjöld-um. Tað er ikki annað enn eitt sjálvsagt minstakrav, at allar reglur og samtyktir eru upplýstar og tøkur, tá byggimál verða viðgjørð. Tær eru gjørdar til tað sama og til at verða virdar.
---	---

sær ábyrgdina. Eitt fólk er sett at leita alla skjalagoymsluna hjá kommununi ígjøgnum, so fleiri mistøk ikki verða gjord.

Hugsi ikki, at borgar-stjórin tekur ta kaotisku støðuna í nóg stórum álvara.

Var tað rætt, so steðgaði

merkingar, sigur Regin Vágadal, sum er samskipari á Strandfaraskipum Landsins.

el

el

el

el

VIÐMERKINGAR

Irak-samtyktin byggir á skeivar fortreytir og vantandi vitan

Kári Petersen

Tingviðgerðin av uppskot-

inum um, at eingin skal kunna fremja tiltøk uttan um ST, var merkt av bein-

leiðis skeivum upplýsing-um og upphaldum. Eisini

almenna tjakið er merkt av

nógvum villleiðingum. Eg

skal tí gera viðmerkingar til

nakrar av teimum.

Álop varð framt á Serbia uttan ST samtykt. Fleiri ferðir í orðaskiftinum var ført fram, at tað má roknast sum ein ólukka, um USA og Bretland fremja tiltøk móti Irak uttan eina ST-samtykt. Ført hevur verið fram at talan er um eitt nýtt fyrbrigdi, at tað er prinsipielt skeivt, um lond fara at taka avgerðir í egnar hendur, og at hetta fer at føra til ruðuleika.

Nógv av hesum er beinleiðis skeivt. Eisini her tala tingmenn við tveimum tungum. Tað eru bert fyra ár síðani, í 1999, varð lopið á Serbia uttan ST-samtykt. Tað hildu føroyskir politikarar vera fint. Hvar var tingið tá, hvi mótmælti eingin tá ? Hvar vóru øll tingfólkini í 1999, sum mikudagin søgdu, at verðin gongur undir, og at ST fer at syndrast, um tiltøk verða framd móti Irak uttan ST-samtykt.

Er føroyska tingið knapp-liga rakt av kolektivari gloymsku? Hvar var prinsipiella móstøðan móti álopum uttan um ST í 1999, tá USA og Bretland gjørdu eitt fyribyrjandi álop á Serbia fyrri at verja muslimskar kosovoalbanarar.

Tað hava leingi verið nógvar og munandi betri orsøkir at leypa á Irak nú, enn tað var at leypa á Serbia í 1999. Áðrenn álopið á Serbia vóru minni enn 1500 fólk deyð í Kosovo, slakir 900 albanar og umleið 600 serbar. Saddam Hussein hevur ábyrgdina av at nógv hundrað túsund eru deyð. Men løgtingið sigur, at tað er í lagi at leypa á Serbia, uttan ST-samtykt, men ikki at leypa á Irak uttan ST-samtykt.

Tað hava leingi verið nógvar og munandi betri orsøkir at leypa á Irak nú, enn tað var at leypa á Serbia í 1999. Áðrenn álopið á Serbia vóru minni enn 1500 fólk deyð í Kosovo, slakir 900 albanar og umleið 600 serbar. Saddam Hussein hevur ábyrgdina av at nógv hundrað túsund eru deyð. Men løgtingið sigur, at tað er í lagi at leypa á Serbia, uttan ST-samtykt, men ikki at leypa á Irak uttan ST-samtykt.

Tað hava leingi verið nógvar og munandi betri orsøkir at leypa á Irak nú, enn tað var at leypa á Serbia í 1999. Áðrenn álopið á Serbia vóru minni enn 1500 fólk deyð í Kosovo, slakir 900 albanar og umleið 600 serbar. Saddam Hussein hevur ábyrgdina av at nógv hundrað túsund eru deyð. Men løgtingið sigur, at tað er í lagi at leypa á Serbia, uttan ST-samtykt, men ikki at leypa á Irak uttan ST-samtykt.

Tað hava leingi verið nógvar og munandi betri orsøkir at leypa á Irak nú, enn tað var at leypa á Serbia í 1999. Áðrenn álopið á Serbia vóru minni enn 1500 fólk deyð í Kosovo, slakir 900 albanar og umleið 600 serbar. Saddam Hussein hevur ábyrgdina av at nógv hundrað túsund eru deyð. Men løgtingið sigur, at tað er í lagi at leypa á Serbia, uttan ST-samtykt, men ikki at leypa á Irak uttan ST-samtykt.

Tað hava leingi verið nógvar og munandi betri orsøkir at leypa á Irak nú, enn tað var at leypa á Serbia í 1999. Áðrenn álopið á Serbia vóru minni enn 1500 fólk deyð í Kosovo, slakir 900 albanar og umleið 600 serbar. Saddam Hussein hevur ábyrgdina av at nógv hundrað túsund eru deyð. Men løgtingið sigur, at tað er í lagi at leypa á Serbia, uttan ST-samtykt, men ikki at leypa á Irak uttan ST-samtykt.

Tað hava leingi verið nógvar og munandi betri orsøkir at leypa á Irak nú, enn tað var at leypa á Serbia í 1999. Áðrenn álopið á Serbia vóru minni enn 1500 fólk deyð í Kosovo, slakir 900 albanar og umleið 600 serbar. Saddam Hussein hevur ábyrgdina av at nógv hundrað túsund eru deyð. Men løgtingið sigur, at tað er í lagi at leypa á Serbia, uttan ST-samtykt, men ikki at leypa á Irak uttan ST-samtykt.

fleiri tons av kemiskum og bakteriologiskum vápnum, hava teir framvegis ikki víst á, hvussu teir hava oyðilagt hesi vápn. Hóast ST hevur

álagt teimum at lata útvið 1000 vísindamenn avhoyra uttan fylgi av Saddam agentum, so eru bert nakrir fáir avhoyrdir. Tíðin var við at vera uppi. Amerikumenn og bretar mugu rokna við at vera álopnir við kemiskum og bakteriologiskum vápn-um. Teir hava tí klæðir, ið verjir teir móti slíkum vápnnum. Men út á várið

verður 40 hitastig í skugg-anum í Irak. Tá verður alt ov heitt at vera í slíkari útgerð. Hetta merkir at eitt álop ikki kann setast í verk fyrr enn til heystar. Saddam Hussein kann tá vera so væl útgjørdur við hópoyðingar-vápnnum, at eingin hættar sær at fara undir eitt álop á Irak. Tá er ov seint at gera nakað álop á Irak. Hetta vita tingmenn, um teir annars høvdu hug at vita tað.

Skelkandi og skammilig Irak-viðgerð. Tingviðgerðin av iraksamtyktini var skelkandi, og iraksamtyktin er ein skomm fyrri okkara fólk. Tingið hevði møguleikan antin at veita moralskan stuðul til tiltøkini móti imperialistinum og hópráps-manninum Saddam Hus-sein, ella at undirgrava tiltøkini móti honum. Løg-tingið valdi at siga, at einki skal gerast við Saddam Hussein, og at hann skal bert halda fram, sum hann hevur gjørt higartil.

Tingmenn søgdu seg vera prinsipielt móti kriggi og móti kriggi uttan ST samtykt. Hesa prinsipiellu móstøðu hava teir tó bert viðhvørt, (tá tað passar teimum). Ti kann sokallaða prinsipiella móstøðan ikki vera serliga prinsipiel. Tingmenn mugu sjálvir svara fyrri, hvat tann veru-liga orsøkin er. Sjalvur fari eg at ynskja bretum og amerikumonn-um alt tað besta í stríðnum móti kúgan av fólkaraðin-um, kúgan av øðrvísi hugs-andi og kúganini av øðrum fólkasløgum í Irak.

Politisk starvssetan er legal starvssetan

Katrin Dahl
Jakobsen

Tað er niðurstøðan vit koma til, eftir at hava hoyrt, hvat lögmaður svaraði Heðini Morten-sen í spurnartímanum mikudagin, tá hann spurdi um setanina av landsantikvari. Løgmaður hevur áður sagt bæði í tinginum og í bløðunum, at politisk starvssetan kann ikki góðtakast, og hann hevur handlað eftir tí við at koyra landsstýr-ismannin frá. Hann hevur eisini frá tingsins røð-arapalli sagt, at tá ein landsstýrismaður hevur

setanarsamrøðu við um-søkjara uttan um setan-arbólk og so setir í starv eftir hesi samrøðu, er tað ein politisk setan. Men mikudagin hevði pipan bráðliga fingið annað ljóð. Ein nýggjan, øðrvísi og hægri tóna. Nú helt lögmaður, at av tí at landstýrismaðurin hevur mandat til at seta lands-antikvar, so var tað ein legal setan. Løgmaður kundi ikki gera meira við málið, sum varð agreeitt, áðrenn Høgni Hoydal tók við sum landstýrismað-ur. Ergo er politisk starvssetansetan legal, í øllum førum í hasum landstýrisselskapinum, sum nú situr.

Hvør hevur rætt - lögmaður ella vara? Hvat nú við almenna starvsfólkapolitikkinum hjá løgmanni? Hvør

nytta er í honum, og hvussu langt røkkur hann, tá vit nú eru í teirri støðu, at lögmaður, sum helt at so mikið skeivt varð farið fram, at sess-urin varð reinsaður og fyltur aftur við Høgna Hoydal sum heldur júst tað óvuntta. Høgni sigur seg ongantið hava vitað um nakað mál, sum er so væl frágingið sum júst henda setanin! Hvat er nú at halda seg til? Niður-støðuna hjá løgmanni ella niðurstøðuna hjá Høgna Hoydal? Almenn-ingurin hevur krav at fáa at vita, hvør av hesum so høgu harrum hevur rætt ella sigur satt. Báðir kunnu illa hava rætt. Og hvussu bleiv nú við trúðvirðinum á almennu fyrisitingina, sum er so grundleggjandi og sum í avgerandi mun liggur í starvssetanum, sum lög-

maður málber seg í upp-sagnarbrævinum?

Hava báðir tikið sær rætt? Hvørjar fylgjur ein so-vorðin tvístøða og tvi-tulking av almenna setanarpolitikkinum fær framyvir, kunnu vit bara gita um. Sum er, er valla hugsandi, at hann yvir-høvur verður galdandi longur. Hvat nú, um Høgni Hoydal skuldi sett eitt fólk í leiðandi starv í morgin? So hevði hann so heilt víst brúkt ann-lisku metoduna, eftirsum hon er hin besta hann veit um, og vit høvdu aftur fingið eina politiska set-an. So hóast hesir báðir knassarnir tykjast ó-samdir um hesa setanina, so eru teir samdir um, at framyvir er politisk setan í finasta lagi innast inni. Annars varð Høgni ikki sitandi í Mentamálaráð-num.

Final scene og happy end. Um so er, at lögmaður sleppur málinum nú við teirri undanfærslu, at Høgni Hoydal nú eigur málið, og bert hann kann broyta setanina, so veit lögmaður, at hann tá sleppur sær undan at koma inn í kjarnan á málinum, sum er ð fekk rætti maðurin starvið? Tann spurningurin tykist ikki nerva løgmann eitt petti.

Sum onkur helt fyri Nback stagei á Gamla Apoteki henda dagin, tá leiktjöldini umsiður vórðu drigin frá, so hava bæði landsantikvarur og fiskilovyrir ligið í lim-pottinum hesar tíggu dagarnar og búnast til afturlimingina av sam-gonguni. Stalinistarnir plagdu at siga, at málet helliger midlet!